

Fra: Søren Jensen [<mailto:sj@dansense.dk>]

Sendt: 11. marts 2022 12:00

Til: Benny Engelbrecht <Benny.Engelbrecht@ft.dk>; Thomas Jensen (S) <Thomas.Jensen@ft.dk>; Jens Joel <Jens.Joel@ft.dk>; Kasper Sand Kjær <Kasper.Kjaer@ft.dk>; Mogens Jensen <Mogens.Jensen@ft.dk>; Lisbeth Bech-Nielsen <lisbeth.bech-nielsen@ft.dk>; Annette Lind <Annette.Lind@ft.dk>; Andreas Steenberg <Andreas.Steenberg@ft.dk>; Rune Lund <Rune.Lund@ft.dk>; Sophie Løhde <Sophie.Lohde@ft.dk>; Kim Valentin <Kim.Valentin@ft.dk>; Eva Kjer Hansen <Eva.Kjer.Hansen@ft.dk>; Troels Lund Poulsen <Troels.Poulsen@ft.dk>; Torsten Schack Pedersen <Torsten.Schack.Pedersen@ft.dk>; Rene Christensen <Rene.Christensen@ft.dk>; Rasmus Jarlov <Rasmus.Jarlov@ft.dk>; Ole Birk Olesen <Ole.Birk@ft.dk>

Emne: Anmodning om foretræde for Finansudvalget om mulige besparelser på 19-38 mia. kr. (om året) uden omkostninger i de offentlige indkøb.

Kære Finansudvalgsmedlemmer

Med håb om at I vil samle stafetten op anmoder jeg om foretræde for udvalget for præsentation af en aktuell problemstilling omkring ukendskab i offentlige udbud der, hvis viden øges generelt, kan medføre **besparelser på måske helt op til 38 mia. kr.- om året i op til 5 år på de offentlige indkøb i kommuner, regioner og staten, samt offentligt støttede organisationer** alene i Danmark, og uden produkts-, kvalitets- eller serviceforringelser, og faktisk med mulige serviceforbedringer samt mulighed for dokumenterede miljøforbedringer og øget grøn transition via bedre dokumentation af korrekt leveret vare eller service i offentlige indkøb.

Det hele handler om generelt ukendskab i det offentlige til udbudslovens § 41 (Artikel 42 i EU's udbudsdirektiv), om udarbejdelse af tekniske specifikationer ved brug af anerkendte standarder, eller manglen på samme, hvilket estimeret koster det offentlige helt op til 10 % i ekstra udgifter om året i samlede transaktionsomkostninger på et offentligt indkøbsbudget på 380 mia. kr. om året.

I disse tider, hvor offentlige udgifter eksploderer, kunne jeg godt forestille mig at det kunne være interessant at finde besparelsesmuligheder af denne slags, særligt, når alt hvad det kræver er, at det offentlige får træning i mere effektive udbud via brug af standarder, og altså reelt set uden særlige ekstra udgifter for det offentlige, måske ud over lidt politisk fokus på problemstillingen, og kurser for indkøberne.

Jeg har gentagne gange forsøgt at gøre Finansministeren opmærksom på problemstillingen (se min mail herunder med uddybning af problemstillingen), men bliver gang på gang henvist til Økonomistyrelsen der afviser møde, selv om behovet er der.

Problemstillingen er, at kun få offentlige indkøbere faktisk kender til, samt bruger anerkendte standarder i offentlige udbud. Det kunne man måske sige nok ikke betyder noget, men hvis man kigger i Udbudslovens § 41, så kræver tre ud af de fire muligheder for udarbejdelse af tekniske specifikationer, indgående kendskab til brugen af standarder i udbud. Baseret på DanSense undervisning i både DK og EU af omkring 500 ordregivere, samt de to netværk med i alt omkring 150 deltagere så har under 3 % af de offentlige ordregivere før undervisning faktisk haft kendskab til mulighederne i udbudslovens § 41.

Ud over de øgede transaktionsomkostninger er der en række andre vigtige faktorer i spil, som eksempelvis at udbudsmaterialer bliver ugenomsigtige, det kan begrænse ligebehandling, og det begrænser utvivlsomt den fri konkurrence. Hertil stilles tilbudsgivere betydeligt ringere når de byder på opgaver, da de eksempelvis har mere end svært ved at byde på ensartede opgaver, der blot er beskrevet forskelligt både Danmark og i Europa.

DanSense har for EU kommissionen og i samarbejde med en række landes standardiseringsorganer udviklet en guide, der giver ordregivere mulighed for at lære at stille krav til standarder i udbud. Tilsvarende har DanSense for egen regning lavet en oversættelse til Dansk, der nu udgives af Dansk Standard. Se den gratis danske version hos Dansk Standard [her](#).

Guiden har vakt opmærksomhed nok til at deltagerne i det toårige europæiske netværk nu er centrale indkøbsmyndigheder, Finansministerier m.m., se i mailen til Finansministeren herunder.

Det et år gamle danske netværk, der drives gratis online af DanSense, med ca. 45 deltagende myndigheder får løbende øget viden om de overordnede forhold omkring brugen af standarder i udbud, se listen over deltagere herunder i mailen til Finansministeren. D

For begge netværk, ligesom for alle offentlige indkøbere i Danmark, er der dog stadig et udtalt behov for træning, både for at øge professionalisering og for at effektivisere udbud generelt og dermed samlet set spare penge ved bedre udbud.

I mailen til Finansministeren herunder kan du/I se, at DanSense allerede for egen regning har investeret meget tid samt gjort en stor indsats, gratis, blot for at få øget fokus i EU og i Danmark. Med EU-kommissionen med på sidelinien på de europæiske netværksmøder, er det nu ved at lykkes, men der er stadig et stykke vej i Danmark.

Sagen er, at alt hvad der kræves er træning af de offentlige indkøbere i at anvende standarder korrekt i udbud effektivt og dokumenterbart. På den måde kan der spares nok penge til både at dække transitionen til en grønnere økonomi, og måske endda til at dække en række af de udgifter der aktuelt må prioriteres til øgede forsvarsudgifter.

10 % besparelse på offentlige indkøb er slet ikke urealistiske, og jeg skal gerne redegøre herfor overfor udvalget.

Hvad jeg beder om er blot foretræde for udvalget for at fremlægge mulighederne og vise potentialerne på et helt praktisk niveau. Hvis ønsket, så skal jeg gerne medbringe (online) repræsentanter fra andre landes ministerier, herunder Finansministerier, samt tilbyder at I evt. også inviterer en koncernindkøbschef fra et tilfældigt ministerium som "djævelens advokat" blot for at understrege at problemstillingen er reel, og ikke blot baseret på et firmas interesse for at fokusere undervisningen i Danmark. Faktisk er der i alt ca. 250.000 offentlige ordregivere i EU, hvilket DanSense aldrig vil kunne dække, hvorfor vi i stedet hjælper landene til at hjælpe sig selv, og det er også tanken i DK.

Jeg tænker at udvalget reelt ikke har noget at tabe, men alt at vinde, hvis jeg tilstrækkeligt kan overbevise jer om behovet for at fokusere øget professionalisering og effektivisering af offentlige indkøb via brugen af anerkendte standarder i udbud.

På forhånd tak.

Bien cordialement / Best regards / Med venlig hilsen

Søren Jensen
DanSense
www.Dansense.dk
Tlf. +45 2024 7001

Fra: Søren Jensen <sj@dansense.dk>

Sendt: 31. januar 2022 11:02

Til: 'fm@fm.dk' <fm@fm.dk>; 'minister@fm.dk' <minister@fm.dk>

Emne: VS: Anmodning om møde med ministeren om mulige besparelser på 19-38 mia. kr. (om året) uden omkostninger.

Kære Finansminister Nicolai Halby Wammen

I juli 2020 skrev jeg til dig om mulighederne for at spare en hulens masse penge i Danmark ved yderligere at fokusere professionalisering af offentlige udbud, og anvende europæiske og internationale standarder bedre i udbud ved udarbejdelse af de tekniske specifikationer (udbudslovens § 41).

Jeg tillader mig endnu engang at anmode om et møde, da jeg kan pege på en mulighed for at kunne spare fra 19-38 mia. kr. om året i op til 5 år på de offentlige budgetter hvilket jo burde kunne få en Finansminister til at lytte. DanSense har siden sidste anmodning lavet et kæmpe arbejde i juli 2020, og brugt tiden til at indsamle praktisk empiri, der (desværre) understøtter mig fuldt ud i følgende udsagn.

Offentlige myndigheder har ikke i tilstrækkeligt omfang viden om hvordan man anvender anerkendte standarder i offentlige udbud, hvilket eliminerer tre ud af fire muligheder for at udarbejde tekniske specifikationer efter udbudsloven, og dermed gennemføre mere transparente, enkle, og konkurrenceskabende offentlige udbud med samlede markante reduktioner i transaktionsomkostninger i hele udbud- og indkøbsprocessen.

For at teste dette udsagn og for at underbygge mit postulat om mulige offentlige besparelser på helt op til 10 %, eller 38 mia. kr./år i op til 5 år har jeg, for mit firmas egen regning:

DK

- **Etableret et dansk netværk** omkring brug af standarder og gratis undervist en lang række offentlige myndigheder i Danmark i et år nu. Netværket har nu holdt 4 online møder, hvor DanSense træner dem i at anvende standarder samt sikre dokumentation af indkøb, herunder også miljø- og klimakrav, hvilket jo er en spændende tanke, for disse besparelser vil mere end kunne dække Regeringens mål for at nå FN's klimaplan.
- Der deltager nu **45 myndigheder** i netværket, og de nævner i den anledning både berøringsangst og uvidenhed som grunde til ikke at anvende standarder. (*se myndigheder nedenfor*)
- Næste møde i netværket bliver et fysisk netværksmøde i **Korsør den 21. april**, som du/I naturligvis er mere end velkommen til at deltage i.

Lige til orientering, så er det i øvrigt påfaldende at finansiering af denne type standarder faktisk figurerer med et tocifret millionbeløb på finansloven årligt (Erhvervsministeriet og støtte til udvikling i Dansk Standard), mens der slet ikke er fokus på at få offentlige myndigheder til at anvende standarder korrekt i offentlige udbud?!. Kun DanSense underviser i DK på dette område, og har i øvrigt for EC skrevet den europæiske guide i samme, samt kvit og frit oversat den til dansk til hjælp for danske ordregivere.

DanSense har også etableret og hidtil fuldt finansieret:

EU

- Et **europæisk netværk** med samme fokus på øget professionalisering af udbud og indkøb via brug af anerkendte standarder i udbud.
- Afholdt **7 online træningsmøder** for centrale indkøbsmyndigheder over næsten 2 år.

- Netværket har nu **24 deltagerlande**, hvor de centrale myndigheder med ansvar for statens indkøb og indkøbspolitikker deltager. Lande som eksempelvis Frankrig og Spanien har endda repræsentanter fra deres **Finansministerier som deltagere** (se listen over lande herunder, en detaljeret myndighedsliste kan også fremsendes).
- Der kommer nye lande og organisationer for hvert møde, og omkring **100 europæiske offentlige centrale myndigheder** samt nationale standardiseringsorganer deltager nu i netværket. Italien er på vej som det 25'ende land.
- Dette netværk har ved næsten alle 7 møder haft **Europakommissionen som både deltager og oplægsholder**.
- Den **21 februar 2022 har vi møde med kommissionen**, DG-GROW, om mulighederne for at øge fokus på øget professionalisering, netop i erkendelse af, at der tabes enorme summer i offentlige udbud og indkøb, fordi offentlige myndigheder i hele EU faktisk har samme problem som i Danmark. For EU er det samlede indkøbsbudget årligt omkring 15.000 mia. kr., med potentiale for besparelser på op til 1.500 mia. kr. om året, hvilket, blot som eksempel, kunne finansiere EU's mål for at nå klimaplanen.
- Dette netværk har ottende møde den 27. april 2022, hvor I også er velkomne til at deltage.

DK Netværk

DAN SENSE

Netværket (pr. 17.01.22)

Organisationer der følger netværket

- Aabenraa Kommune
- Aalborg Kommune
- Aarhus Kommune
- Aarhus Universitet
- Administrations og Servicestyrelsen
- Albertslund Kommune
- Brøndby Kommune
- Beskæftigelsesministeriet
- Dansk Erhverv
- Dansk Standard
- Energinet
- Energistyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Fredericia Kommune
- Frederikshavn Kommune
- Folketinget
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- Fællesindkøb Fyn
- Gentofte Kommune
- GEUS
- Hvidovre Kommune
- Høje-Taastrup Kommune
- KL
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Kriminalforsorgen
- Lyngby-Taarbæk Kommune
- Mariagerfjord Kommune
- Middelfart Kommune
- Miljøstyrelsen
- Norddjurs Kommune
- **Region Hovedstaden**
- **Region Sjælland**
- Region Syddanmark
- Rigspolitiet
- Rødovre Kommune
- SKI
- Slagelse Kommune
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Socialstyrelsen
- Statens IT
- Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering
- Sundhedsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Udviklings- og Forenklingstyrelsen
- Vejdirektoratet
- Vejle Kommune
- Økonomistyrelsen

EU-Netværk

DAN SENSE

Network and participants

Country	National Public proc. Rep.	NSB representative
Austria	YES	YES
Belgium	YES	YES
Croatia	YES	YES
Cyprus	YES	YES
Czech Republic	YES	no
Denmark	YES	YES
England	no	YES
Estonia	no	YES
Finland	YES	YES
France	YES	no
Germany	YES	YES
Hungary	YES	no
Iceland	YES	YES
Latvia	YES	YES
Lithuania	YES	YES
Luxembourg	no	YES
Malta	YES	no
Norway	YES	YES
Poland	YES	YES
Romania	YES	YES
Slovakia	YES	no
Spain	YES	YES
Sweden	YES	YES
Switzerland	no	YES

New representatives (green) and countries already represented (blue)

Hvad jeg anmoder om, igen, er blot et møde på en time, hvor jeg præsenterer både krav (lovgivning), udfordringer og løsningsmuligheder, der samlet set kun kan være en kæmpe gevinst for alle myndigheder i DK. Om de besparelser der efterfølgende kan opnås så afsættes til at nå FN's verdensmål endnu hurtigere kan da kun glæde mig.

Jeg vil anbefale at du/I medbringer ministeriets ypperste indenfor koncernindkøb og udbud, så det giver dig et endnu bedre eget indtryk af, om jeg har ret i mine påstande, gerne med eksempler på detaljer, som jeg lover vil kunne underbygge ovennævnte.

Hvis ikke man politisk får løftet denne problemstilling kan jeg godt frygte, at der kommer til at gå mange år før dette besparelspotentiale nås, alene fordi man administrativt har svært ved at løfte opgaven uden et skub, og det er som nævnt mange penge der er i spil.

De bedste hilsner, og med forhåbning om et snarligt møde.

Søren Jensen
DanSense
www.Dansense.dk
Tlf. +45 2024 7001

Fra: Søren Jensen <sj@dansense.dk>

Sendt: 3. juli 2020 12:12

Til: 'fm@fm.dk' <fm@fm.dk>

Cc: 'minister@fm.dk' <minister@fm.dk>

Emne: Anmodning om møde med ministeren om mulige besparelser på 19-38 mia. kr. (om året) uden omkostninger.

Kære Finansminister Nicolai Halby Wammen

Har du tid til et møde på maks. en time, hvis jeg kan vise dig hvordan du kan spare mellem 19-38 mia. kr. om året på det offentlige budget, uden at det på nogen måde betyder forringelser i kommuner, regioner eller staten?

Det kan være et fysisk møde eller et web-møde nu hvor vi stadig er presset grundet COVID-19.

Du må meget gerne medinvitere Finansministeriets udbudsansvarlige/indkøbseksperter, samt evt. en daglig indkøber, der køber ind på udbudte ydelser af varer eller services.

Baggrund

Sagen er meget enkel. Det offentlige i Danmark køber årligt ind for omkring 380 mia. kr. 5-10% af det beløb kan spares i reducerede transaktionsomkostninger, alene ved at sikre øget viden om mulighederne i udbudslovens § 41.

Trods rigtig mange gode forsøg på at effektivere udbud og indkøb, på at slå udbud sammen i indkøbsfællesskaber, så er det påfaldende, og desværre en sandhed, at selve kernen for udbud, udarbejdelsen af de **tekniske specifikationer samt mulighederne i udbudslovens §41, slet ikke er udnyttet**, simpelt hen på grund af ukendskab til lovens muligheder med brug af standarder. Det skyldes ikke uvilje,

men manglende kendskab hos den enkelte ordregiver om brugen af anerkendte standarder. Det er desværre ikke kun en påstand fra mit firma, men et faktum baseret på en bred empiri.

- En EU-finansieret rapport fra 2019 om ” **Analysis of Public Sector Procurement Activities - A Report on Referencing Standards in Public Procurement**” udarbejdet for den europæiske standardiseringsorganisation CEN i seks lande i Europa indikerer klart at kendskabet til brug af anerkendte standarder i udbud er meget lavt.
 - o Rapporten findes her: https://www.cencenelec.eu/news/brief_news/Pages/TN-2019-038.aspx
- En ny ”**Guide for referencing standards in public procurement in Europe**”, også finansieret af EC og udarbejdet af DanSense med Sverige som lead på projektet, blev udgivet i Maj 2019 som opfølgning på et samarbejde mellem Europakommissionen og den europæiske standardiseringsorganisation, CEN.
 - o Guiden findes her: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/33421?locale=en>
- Guiden blev fulgt op af **workshops i 5 lande**, også finansieret af Europakommissionen i Danmark, Polen, Spanien, Sverige og Tjekkiet. Workshops blev holdt for i alt ca. 150 ordregivere. Alle workshops blev evalueret, og generelt var kendskabet til mulighederne i udbudslovens § 41 (Artikel 42.3 i udbudsdirektivet) var meget ringe/ikke til stede.
- Efterfølgende er der i DK afholdt yderligere workshops i DK for ca. 50 personer. Også her var kendskabet til mulighederne i lovens § 41 meget ringe inden workshoppen.
- Senest har også statslige kernepersoner i Belgien og Litauen været på webinars, med samme resultat, så der er efterhånden en ret stor empiri der peger i samme retning. Ét enkelt lyspunkt er Hvidovre kommune i Danmark, der virkelig har sat sig for at blive klogere på mulighederne, og har haft hele kommunens indkøbsafdeling på kursus.

Citater:

- o **Mr. Benjamin Libens from BOSA (public procurement authority), Belgium** har tilladt os at referere ham fra det senest afholdte seminar den 22. juni 2020.
 - *“Ideal workshop for a wide range of people involved in the procurement process (public buyers, legal consultants,...) who are familiar with public procurement but lack the proper know-how to use standards correctly and efficiently in the procurement process. Clear and to the point.”*
- o Også i DK har vi fået lov at citere nogle deltagere:
 - *Formidling kort, konkret, præcis fra undervisere. Processen var rigtig godt sat sammen og undervisningen har medført klar mulighed for at afprøve teori i praksis.” - Martin Larsen, Aalborg Forsyning. Deltager d. d.23.10.19.*
 - *“Der var god involvering af deltagere ved eksempler og gode brugbare slides.” - Rikke Hoberg Sørensen, Aarhus Universitet. Deltager d.23.10.2019.*
 - *“Opbygningen af kurset. Det starter elementært og slutter konkret” – Vores Elnet, Fyn d 21. februar 2020.*

Alt i alt, så betyder det manglende kendskab til mulighederne i udbudslovens § 41 (Article 42.b), at den fri konkurrence forringes og at transaktionsomkostninger forøges i hele udbuds- og indkøbsprocessen.

I DanSense har vi i mere end et år forsøgt at få både kommuner, regioner og staten i DK i tale om det kæmpe hul der er i viden om udbudslovens § 41. Endnu med begrænset succes trods gentagne fejl i

offentlige udbud, der har været i pressen, og som kunne være undgået helt eller skadebegrænset betragteligt med bedre viden om mulighederne i de tekniske specifikationer og brug af standarder.

Der er simpelt hen tale om et behov for yderligere professionalisering af offentlige udbud, hvilket EU i den kommende tid også vil sætte yderligere fokus på, sammen med deres nye kampagne om "Sustainable finance", hvilket det i bund og grund også er vores hensigt at sikre.

Med ca. 250.000 ordregivere i EU, og kun DanSense til at undervise, er det dog en næsten umulig opgave, hvorfor vi har etableret **et europæisk netværk om udfordringerne med tekniske specifikationer** og brug af standarder i udbud. Det er et unikt og nyt netværk mellem statslige repræsentanter for implementering af udbudsdirektivet (praktikere)samt nationale standardiseringsorganisationer, og allerede første møde belyste mange nye og spændende tilgange – best practises - ud over EU, hvoraf flere kunne være særdeles gode ideer i Danmark.

Målet med netværket er alene at klæde alle lande i EU på til selv at kunne starte national undervisning, da vi ikke har en chance for at nå ud til 250.000 mennesker.

17 lande deltog i første netværksmøde i maj, og indtil nu har 20 lande tilmeldt sig til næste netværksmøde den 10 september. Det er derfor ikke blot i DK, men i hele EU vi søger at løfte opgaven, så en dansk opbakning til arbejdet, og dermed en mulig kæmpe besparelse ved yderligere professionalisering omkring udarbejdelse af tekniske specifikationer kan nås. Vi håber med vores bestræbelser på at spare 5-10 % på EU's indkøbsbudget på i alt 2 trillioner euro om året, faktisk at give mulighed for at investere i en bæredygtig fremtid for alle, hvilket er vores grundlæggende mål med hele dette arbejde.

Jeg ser frem til at høre din tilbagemelding om et mulig møde for at drøfte ovennævnte problemstilling, samt gerne et forslag til mødetidspunkt.

Jeg lover et spændende møde, og jeg vil på mødet uddybe ovennævnte og komme med forslag til strategi.

Venligst bekræft modtagelsen af denne mail.

Bien cordialement / Best regards / Med venlig hilsen

Søren Jensen

DanSense

www.Dansense.dk

Tlf. +45 2024 7001